Viininmaistelua koronan aikaan – ja sen jälkeen?

Moniaistisessa viininmaistelutilaisuudessa syvennyttiin alsacelais-viinien tarinaan ja luonteeseen. LAB8:n The Box -hankkeen teknologialla toteutettu kokeilu osoitti mielikuvien toimivan tehokkaasti myös virtuaalisin keinoin. Pandemian aikaan moniaistisen maistelun voi siirtää kokonaan virtuaalimaailmaan.

Teksti Eetu Tuominen, Eeva Puhakainen ja Pasi Tuominen *Kuvat* The Box / LAB8 by Haaga-Helia

Koronavirustilanteen aiheuttamat poikkeusolot ovat iskeneet rajusti matkailu- ja ravintola-alalle. Ravintolasalien sulkeutumisen lisäksi myös kutsuvierasillalliset, opastetut kierrokset sekä maistelutilaisuudet ovat loppuneet käytännössä kokonaan viruksen leviämisen estämiseksi. Vaikka tapaamiskäytänteitä ja sääntöjä nyt höllennetään, eivät vierivieressä nuuhkiminen ja sylkeminen liene vieläkään viiniharrastajien mielessä. Onneksi verkkoyhteydet ja teknologia mahdollistavat tilaisuuksien järjestämisen ilman fyysistä kontaktia. Maailmalla yrittäjät ovatkin siirtäneet maistelutoimintaansa verkkoon.

Alan ammattilaiset ovat suunnitelleet verkkomaistelut kotisohville sopiviksi. Videokuvan välityksellä toteutettavat sessiot ovat matalan kynnyksen tapahtumia, joihin osallistumiseen ei vaadita aikaisempaa kokemusta. Seuraavan askeleen on ottanut viiniturismiin keskittyvä ranskalainen Œnodyssée. Yritys lennättää asiakkaansa alsacelaisille viinitiloille virtuaalitodellisuudessa. Alun perin tapahtumajärjestäjille suunnattu palvelu voi osoittautua arvokkaaksi lentomatkailun pysyessä taka-alalla vielä pitkään.

Tarinoita, tuoksuja ja tunnelmaa

Virtuaalimaistelun mahdollisuuksia kokeiltiin Haaga-Heliassa jo vuonna 2017. Hotelli- ja ravintola-alan opiskelijat **Christian Mickos** ja **Juho Uitti** järjestivät osana opinnäytetyötään moniaistisen virtuaalimaistelutilaisuuden Haagan kampuksen Valopihalle rakennetussa The Box -elämystilassa. Tavoitteena oli selvittää, miten aisteihin vaikuttava teknologia soveltuu viinin markkinointiin.

Maistelutilaisuudessa tarjoiltiin alsacelaisen viinitalon Hugel & Filsin valkoviinejä The Boxin mahdollistamien elementtien keskellä. Maisteltujen viinien tarinaa havainnollistivat esimerkiksi maistelupöytään heijastetut Alsacen alueen karttakuvat sekä tilan seinillä avautunut maisema Riquewihrin kylästä, jossa Hugel & Filsin viinitila on toiminut 1600-luvulta tähän päivään.

Viinitalon tuottama markkinointimateriaali sekä viinin piirteitä korostavat havainnekuvat uudistivat usein kaavamaisesti kulkevaa viininmaistelutilaisuutta. Viinin luonnetta, tuoksuja, aromeja sekä makupareja korostettiin visuaalisin keinoin. Esimerkiksi rieslingin kukkaisuutta ja parfyymin aromia esiin tuodakseen The Box -elämystila täyttyi ruusujen kuvilla. Maistelijoiden oli helpompaa löytää viinien erityispiirteet kuvien luomien mielikuvien avulla.

Kaikki osallistuneet kokivat kuvien auttaneen heitä erottamaan aromit viineistä helpommin. Moniaistinen maistelu sopisi koemaistelijoiden mielestä erityisesti kokemattomimmille maistelijoille ja viineistä vähemmän tietäville. Koemaistelijoista suurin osa oli ravintola-alan ammattilaisia ja mukana oli myös viinin maahantuonnin edustaja. Maistelun kohteena olleista

viineistä jäänyt muistijäljen kerrottiin olleen huomattavasti vahvempi verrattuna tavalliseen maistelutilaisuuteen.

"Maistelijoiden oli helpompaa löytää viinien erityispiirteet kuvien luomien mielikuvien avulla."

Helpotusta tavalliselle kuluttajalle

Tällä hetkellä vallitsevana fyysisen läheisyyden välttämisen aikana vastaavanlainen konsepti voitaisiin venyttää myös verkkoon. Lautapelihetkien ja sarjamaratonien lomassa tunnin mittainen virtuaalimaistelu voisi tuoda arkeen kaivattua ja vaivatonta luksusta.

Virtuaalimaistelu ei vaadi matkustamista, joten tilaisuuteen on mahdollista kutsua vaikkapa viinitilan omistaja kertomaan itse rypäleistään. Œnodysséen tapaan maistelutilaisuudessa voidaan siirtyä teknologian avulla viinitilalta toiselle, maistelun kohteiden mukaan. Mahdollisuuksiin kuuluu myös makuparien hyödyntäminen parhaalla mahdollisella tavalla. Esimerkiksi suomalaisten kokkien on helpompaa tarjoilla maistelua tukeva menu omassa ravintolassaan kuin viinitilalla toisella puolella Eurooppaa.

Haagan kampuksen tilaisuudessa koemaistelijat toivoivat itselleen tekemistä maistelun aikana. Virtuaalisesti toteutettuna makuparien yhdistämiseen liittyvät tehtävät voisivat herättää keskustelua maistelijoiden välillä, ja aktivoida maistelijaa löytämään aromeja myös itsenäisesti. Erilaisilla taustakuvilla ja filttereillä maistelijan ajatuksia voidaan ohjata haluttuun suuntaan tai tarjota useampia virikkeitä.

Kirjoittajat työskentelevät Haaga-Helia ammattikorkeakoulun LAB8 -palvelukokemusten laboratoriossa.